

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Jniurrijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96136](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96136)

De locatione et conductione. Rub.

Locatio potest conferri arbitrio alieno sicut emptio. Opere ubi prestare sunt indebite que licet repeti non possunt, tamem repetitur earum estimatio. Scholaris qui condurit cameram, quando possit substituere alium loci sui.

De locatio, et conductione etc.

Dicit ergo litera quod id quod dictum est simpliciter de emptio, et venditi, quantum ad Titium rem est, manerit, res vendat, intelligit etiam in locatio, scilicet quod si merces promittatur quanti Titius estimat, unde si hoc pone scholaris venit ad burgum, et dicit, ut sibi locaret domum, ipse promittat mercedem quanti Titius estimaverit infra annum, factum est quod burgum, scholaris locat domum, sicut scholaris domus inhabitat, deinde circa finem anni vel mensis venit burgus, ad scholarum rem cat, scilicet quod mercedem Titius estimare voluerit, Titius vult quod scholaris non soluat aliquid, nisi vult estimare mercedem aliquam, et ita nulla est locatio, sicut in casu simili nulla esset venditio, dicitur, precedentis temporis usum domus scholaris locavisse, respondit non ipso habet hanc conditionem sine ea, ex hoc contractus nullus est, constat scholaris habuisse usum domus sine causa, unde dicitur, quod si ipse repeti non potest, repetitur estimatio illius, unde hoc probo per simile, nam lex dicit quod ubi opere prestata sunt indebite, cum be repeti non possunt, tamen repetitur estimatio, de conditione, l. si non forte, s. liber, et ita hic cum usus ipse repeti non potest per conditionem sine causa, tamen eius estimatio repetitur, sicut in bene pollicenda postea, id est postquam falso facta inveniatur, tunc deum habet per prescriptionem, quod aut possit penitere ille quod facta est, si tamen dedit, sicut de conditione, ob causam, l. pecunia sic ergo videtur quod si ita dicit quod locatur opere nullonis, ita postquam facta inveniatur, quanti in eos placuerit merces constitutas non est locatio, sed constituta, nascitur per scriptum, verb. actio, s. ponit de l. si mandati, s. vlt. d. si quis, aut nulla merces intervenit, tunc dicitur per scriptum, verb. hic de lex, s. ego dico, quod etiam si non fuit, dicitur de mercede certa, vel incerta, tamen si sit persona quod consuevit locare operas suas, dico quod agitur per scriptum, ver. nam ex conditione persone constitutum, tamen voluntate quod est de mercede, sicut de usu, l. habi, l. ple, s. equit, nam male iudicatur quidam de servitute, quod scholaris literas dedit ad partes scholaris, tunc scholaris dixerat, quod si venit red bene satisfaceret, nam iudex iudicavit nam ex quod merces erat incerta, potest potest per legem, s. mandati, l. mutua pecunia, s. salarii, s. l. tunc vel si nulla, tamen si sit talis ille quod prestat operas quod consuevit locare operas, sicut dicit in si, huius tamen facit questionem, nam legem scholaris qui condurit hofpitiu vel cameram, possit substituere in camera alio loco sui, gl. dixit quod non, quod hoc potius respicit societas que fuerit inter illos socios, ita veniat substituere in locatio, nec per natura est, ut veniet heres vel substitutus, sicut certe gl. non potest hoc, unde ita possem dicere, quod locatio inspicitur, nam hoc videntur duo contractus habitus cum diversis, nam vnus habitus cum burgense locat alij consocijs de societate pone ergo quod venit scholaris recedens a burgensi, dicitur faciatis seu punitatis, quod si substitutus a me inhabitet cameram quam a vos habet condurere, certe burgens, nullo modo poterit prohibere, quo minus substituet substitutus, quod de societate iuvenis scholaris recedens nulli ad se, sicut scholaris qui sunt in domo, quod prohibere non possunt inhabitet, sed solum societatem denegare, et hoc vera sunt per contractus habitus sunt cum diversis, sed pone quod vnus socius principaliter condurit, deinde locat cameram alij socijs post venientibus, certe hoc non possit verum dicere, gl. non succedat socius substitutus socij recedens, tunc dicitur et socij, non est admittendus in locatio socij conductionis, quod non fuit simpliciter conductione habitus societatis, unde secus in simpliciter conductione, quod probo, nam dicitur legem quod ubi non est venditio simpliciter sed dotis causa, ut quod maritus repetitur estimatam dotis causa tibi enim si sit venditio, tunc quod non est simplex sed dotis causa, iudicabitur secundum naturam dotis, sicut dicitur, d. quod dicitur, sic et hoc ex quo facta sunt locatio societatis causa, sicut iuntur naturam iuris societatis, sicut ad hoc facit legem, quod dicitur, duo in eum societate ad aduocata publica vengalia, certe habes, hic nunquam succedat nisi ex parte fuerit dicitur, et ita videtur

deo quod inspicimus naturam societatis non autem naturam conductionis ut probatur, sicut pro socio, l. vel adeo, et l. verum, s. in herede, si hoc est dico quod alij socij non possunt ipsum prohibere nisi sit ille qui locante est, sed illi licet substitutus prohibere et si non prohibeat tunc alij ex conductione, ut C. loca, l. fundi, vel tenetur alij cedere ius quod habet substitutus repellendi, sicut de evictio, l. creditor et cum l. seq, dico si burgensis omnibus insimul locavit quod tenetur factu facere et faciat vni socij quod alias locavit, sed de equitate esse dicitur, quod si substitutus est equus idoneus qui erat socius grege cessit sit recipiendus, C. de episc, et cler, l. qui si plus, quod idem credo de quo idoneo probatur, sicut de consti, Bar, sequitur recta.

De iniurijs.

Rub.

- Actio iniuriarum an sit pretoria.
Actio iniuriarum an sit perpetua.
Iniuria a quo estimabitur et qualiter.
Libelli forma in actione iniuriarum.
Actio iniuriarum an tollatur dissimulatione.
Actione iniuriarum an teneat, si appello aliquam meretricem et sit meretrix.
Adhater familias accipitur pro omni muliere honeste viuente alij quando pro muliere magne auctoritatis.

Generaliter iniuria etc.

In s. patitur, intellige herede generaliter iniuria etc. istum licet, quod quocumque iniuria fuit facta seruo in contumeliam domini, quod iniuriolus sep, tenet domino sibi, et iniuria fuerit facta seruo in contumeliam serui iniuriolus non tenetur domini si fuerit iniuria atrox, sequitur in litera, si communi seruo iniuria, etc. hic et is agunt ratione domini, sed ex duo vnus persona sit estimatio, sicut, l. non est solu, aut sit iniuria seruo in contumeliam domini et non agunt equaliter, et sic loquitur hic cum dicit quod in ipsi iniurijs sit, sit pena seruo in contumeliam serui et potest agi si est atrox, et tunc agitur domini ratione domini, et sic loquitur, l. communia, sed pone, ego habeo feruicute in liberum hominem, verberatur namq. mihi modo acquiratur actio iniuriarum, videtur quod non quod cum hic enumerantur persone pro quas nobis acquiratur actio iniuriarum si ipse non est illis ergo etc. cum dicas quod si in contumeliam illi, cui seruo uidebat liber homo fuerit verberatus, quod dno actio iniuriarum competat, ut hic, distinguo, in qua persona fuit iniuria facta, per legem, sicut de iniu, l. apud Labe, s. generali, tunc dico in quone proposita, quod si in contumeliam domini, s. verberatus fuit seruus liber, duobus competit actio iniuriarum, nam hic presumo quod fuerit in contumeliam dno verberatus, nam dicit quod quedam iure fecit, cum adiret etc. secum ducebat suos comites, vni ex suis comitibus facta fuit iniuria, certe dicitur in lege, quod iniuria facta competit actio iniuriarum, vt d. l. apud Labe, s. aduulsi, sed postea pretores in s. pena, etc. s. qualiter potest esse quod dicitur litera planu est quod an fuit legem quam fuissent pretores, etc. lex statuit in actione iniuriarum pena, et litera ista dicit, quod actio iniuriarum est pretoria, ergo inuenta a pretore, ergo lex pena statuerat sup eo quod nondum erat quod est factum dicere, dno meus vidit quendam dnm qui nesciebat ridere, nam litera ista dicit aperte quod est hic, nam credo per legem duodecim tabu, agebatur, et tunc iniuria, sed ad pena aliam statuit, ad quam petere agebatur per legem duodecim tabu, et ideo hic actio, pro tanto dicitur pretoria, quod ad pena aliam agitur quam ageretur ex lege duodecim tabu, eam estimare, et ego etiam dico quod in civili iniuria estimabitur ab iniuriarum passis, et estimabitur index, passus enim iurabit, quod magis vellet tanto caruisse quam passum ista tale iniuriam, codenabitur index ad tunc, et hoc dicit, sed ut dicit non reperit lex per quam habebat iurare passus iniuria sicut ego dico quod imo est lex in civili, petat quoniam iurare debeat, et eius iuramento credat, et est lex eadem, sed quod loquitur in persona quam iuratur, etc. dicit iuramento spoliati, sequitur in litera, et lex eodem modo dicit sic nunc quid in tribus calibus, l. Cornelia hic positus, actio iniuria, est perpetua, dicit quod sic, nam cum hic actio i casibus his sit civilis, dicitur esse perpetua, C. de consti, pec, l. s. sed alie actiones iniuriarum tolluntur anno continuo, vt C. e. l. si qui tunc, ex cepta actio quod me, cau, nam illa tollit anno tali vtili non conditio, vt sit, quod me, cau, si cum exceptione, s. post annum, doc, dicitur huiusmodi, nam dicitur omnem actionem iniuriarum tolli anno continuo, siue sit civilis siue pretoria, vt C. eo, si conuictus, in hoc conuictus dant cum dicitur, quod me, cau, non tollitur anno continuo sicut vtili, sicut ergo certe sustineo opinio, dicitur tunc sic civilis, etc. et ad l. 2. or ne, co, l. i iure, s. alia iure loquitur, vt verberatus, pulsatus, vel domum sua ingredi passus, sicut in hoc quod doctores approbat mox

